

Ljubljana

LETNO POROČILO
N U K
1960

PPPG 07385

P O R O Č I L O

o delu Narodne in univerzitetne knjižnice v letu 1960

SPLOŠNO POROČILO

Dva pomembna dogodka, ki sta prav ob koncu 1960. leta dobila jasne obrise, bosta tako spremenila dejavnost Narodne in univerzitetne knjižnice, da bosta ostala važen močnik v njenem razvoju: izselitev filozofske fakultete, ki bo za gotovo v letu 1961, in ustanovitev centralnega kataloga Slovenije, s katerim bo Narodna in univerzitetna knjižnica kot osrednja knjižnica IRS dobila nove odgovorne funkcije v republiškem merilu.

V preteklem 1960. letu si je naš zavod prizadeval, da bi po najboljših močeh izpolnjeval obe svoji pglavitarai nalogi: naloge osrednje slovenske in naloge univerzitetne knjižnice.

Finančno stanje.

V primeri s prejšnjim letom se bila finančna sredstva izdatnejša. Osební in materialni krediti so bili večji, ker je to bilo potrebno zaradi povečanja plač oziroma ker so se nekateri predmeti in storitve podražili. Važno je, da so bili povečani funkcionalni krediti (v letu 1959: 12,855.000 - v letu 1960: 13,790.000); od tega je bilo za nabavo knjig in periodik na voljo 12,500.000 (v prejšnjem letu: 11,500.000). Posebno važno pa je bilo, da smo v letu 1960 dobili 8,100.000 din za investicije (v prejšnjem letu 6-).

Prostori.

Nevzdržno stanje, ki je nastalo zaradi posenjanja prostorov, se bo popravilo s izselitvijo filozofske fakultete iz stavbe Narodne in univerzitetne knjižnice. Pripravljen je načrt, po katerem se bodo razdelili pridobljeni prostori, tako da bo pot knjige po oddelkih smotrnejša in da bo osebju olajšano delo. Uprava trdno vstroja na tem, da se prav vsi oddelki filozofske fakultete izselijo,

kakor je bilo določeno. Če se to ne bi zgodilo, bi bila vsaka samostalna reorganizacija v poslovanju knjižnice iluzorna, če naprej bi morali obdržati poslovne prestore v skladiščih, veliki skladi knjig bi še naprej ostali na tleh v neprimernih prostorih (pod streho).

Oprava.

Ker ~~je~~ v prejšnjem letu ni bilo investicij, so se nekatere naprave tako pozlabale, da je nastalo resno vprašanje, ali bi mogla knjižnica pravilno poslovati. Z investicijskim kreditom 8.100.000 din pa smo uredili najnujnejše: popravili smo centralno kurjavo in nabavili štiri nove kotle, nabavili nove telefonsko centrale in 27 kovinskih polic, t.j. 324 metrov prostora za postavitev knjig. Poleg tega smo dobili 8 kartotečnih omari, 1 pisalni stroj, 1 pisalne mize in 52 stolov.

Osebnje.

Dne 31. decembra 1960 je imel naš zavod 68 uslužbencev in delavcev. Od tega je bilo 7 znanstvenih delavcev, 1 višji bibliotekar, 13 bibliotekarjev, 13 knjižničarjev, 6 knjižničarskih manipulantov, 9 administrativnih uslužbencev (od katerih pa opravlja 5 knjižničarske posle), 3 pomožni uslužbenci, 14 delavcev in 2 stalna honorarna uslužbenca.

Med letom je odšel iz knjižnice 1 uslužbenec in 2 delavca, prišel je: 1 uslužbenec in 2 delavca.

Naš načrt za novo sistematizacijo še ni bil sprejet. Dosegli smo le 3 mesta (bibliotekar, knjižničar, knjižničarski manipulant) za snujedi se centralni katalog. Za druge oddelke ali oddelke, v katerih je zaradi večjega dotoka knjig in naraščajočega dela potrebno več uslužbencev, bo - tako upamo - prinesla izboljšanje nova sistematizacija delovnih mest.

Dotok knjig.

D o l ž n o s t n i i z v o d i (2 izveda vseh tiskov IRS in po 1 izved iz drugih republik) pomenijo največji dotok. Kot delnostne izvede smo prejeli 12.993 knjig (zvezkov) in 1.994 enot revij in časnikov.

N a k u p i. Upoštevali smo najprej revije, zlasti znanstvene, potem enciklopedična dela, znanstveno literaturo (razen tehnične in medi-

cinke) in leposlovna dela trajnejše vrednosti. Z nakupi smo pridobili 2567 knjig (zvezkov) in 278 revij.

Tu naj bodo navedeni največji nakupi:

De BACKER-SOMMERVOGEL: Bibliothèque de la Compagnie de Jésus.
/Nouv. ed./ Bruxelles-Paris 1960 - . (Dolej 6 zvezkov)

A CATALOG of Books represented by Library of Congress. Printed
Cards. Supplement 1942-1967. Paterson 1960 - . (42 zvezkov.)

CATALOGUE général des livres imprimés de la Bibliothèque nationale.
Paris 1897 - . (Dolej 185 zvezkov.)

COMPAGNETTI, D. & G. Vitelli: Papiri greco-egizi. Torino 1960.
(3 zvezki.)

Denkmäler der Tonkunst in Österreich. Universit. Abdr. Graz 1960.
(Dokupili 33 zvezkov.)

ENCICLOPEDIA dell'arte antica, classica e orientale. Roma 1958.
(Dolej 3 zvezki.)

ENCYCLOPÉDIE de la musique. Paris 1958, 1959. (2 zvezka.)

FILMLEXICON degli autori e delle opere. Roma 1958-1959. (3 zvezki.)

GRAND Larousse encyclopédique. Paris 1960 - . (Dolej 2 zvezka.)

HANDBUCH der Pflanzenphysiologie. Berlin 1955 - . (Dolej 13
zvezkov.)

MEMORIA Storiche Peregrinazioni. Udine 1968 - . (32 letnikov.)

PALAU Y DULCET, A.: Manual del librero hispanoamericano. 2.ed.
Oxford 1948 - . (Dolej 11 zvezkov.)

PREISIGKE, F.: Wörterbuch der griechischen Papyrusurkunden ...
Berlin 1925 - . (Dolej 4 zvezki.)

STAATSLIXICON. 6., völlig Neubearb. Aufl. Freiburg 1957 - .
(Dolej 5 zvezkov.)

SUPPLEMENTUM Epigraphicum Graecum. Leiden 1923-1953). (16 zvezkov.)

Z a m e n j a v a se je povečala glede periodičnega tiska. Zamenjavalni smo s 172 ustanovami iz 29 držav ter s saseno dobili 1543 knjig (zvezkov) in 312 enot periodičnega tiska.

V d a r smo prejeli 1606 knjig (zvezkov) in 97 enot periodik.

Knjižni fond se je povečal v letu 1960 za 21.390 zvezkov (niso šteti rokopisi, lepaki ipd.). Tako je Narodna in univerzitetna knjižnica konec 1960. leta štela 785972 zvezkov, od tega postavljanih 429.869, nepostavljenih pa 356.103.

Podoba, v kakšnem razmerju so bile v letu 1960 došle knjige po strokah, kaže tale preglednica (zajema pa samo knjige, ki so šle skozi stvarno katalogizacijo):

1. Humanistične vede	5571	52	
Od tega: družb. vede in prave	1482	13,86	
2. Prirodne in uporabne vede	2499	23,40	
Od tega: prir. vede	797	7,44	
upor. vede	1702	15,91	
3. Izboslovje	2366	22,35	
4. Versivo	263	2,45	
	10699	100,00	

Obisk in izposoja knjig.

Število obiskovalcev je znašalo 75.325 (v prejšnjem letu 85.242). Največ jih je bilo kajpak v veliki čitalnici, namreč 54.133 (v prejšnjem letu 64.257). Čeprav je število v primeri s prejšnjimi leti nekoliko padlo - to gre pripisati večji urejenosti knjižnic po fakultetah in ugodnejšim stanovanjskim razmeram študentov - pa je velika čitalnica stalno zasedena. Zlasti v zimskih mesecih je zmeraj primanjkovalo prostora. - Podrobnejši statistični podatki so razvidni iz preglednice na koncu tega poročila.

Knjig in drugega biblioteknega materiala smo izdali 91.009 kosov, največ v veliki čitalnici, namreč 53.643. Izposojali smo povečini same v hiši (80.610 kosov), da dom je bilo posojenih 10.399 kosov. Podrobnejši podatki so v preglednici na koncu tega poročila.

Centralni katalog

Urejevanje centralnega kataloga PIRJ, za katerega prejemo material od Bibliografskega inštituta v Beogradu, počasi napreduje. V letu 1960 se je nadaljevalo urejevanje črk G in H. Vloženih je bilo 85.242 katalognih listkov. Skupno je alfabeticiranih in vloženih 267.596 listkov.

Za centralni katalog Slovenije se ne začela prve priprave. Narodni in univerzitetni knjižnici se biva odobrena 3 nova mesta (po eno mesto bibliotekarja, knjižničarja in knjižničarskega manipulantu). Mesta so bila razpisana in bodo zasedena v začetku leta 1961. Vendar kaže, da ne bomo dobili isurjenih moči, temveč zgolj pripravavke. Izmed drugih priprav za organizacijo centralnega kataloga naj omenim

dva sestanki: na enem so se sbrali zastopniki vseh študijskih knjižnic, na drugem zastopniki večjih specialnih knjižnic, slasti centralnih. Na obeh sestankih se je obravnavala predvsem mreža knjižnic, ki naj bi prispevale na centralni katalog. Prva faza v sestavi centralnega kataloga bo obsegala: 1. spretno sporočanje podatkov za vsako tujo na novo nabavljeno znanstveno in strokovno knjigo, za vsako tujo znanstveno in strokovno revijo, 2. sporočanje podatkov o vseh tujih knjigah in revijah od leta 1945 dalje. Starejši fondi bodo prišli v evidenco v drugi fazi.

Publikacije.

Izdali smo "Seznam inozemskih časopisov, ki jih prejemajo znanstvene in strokovne knjižnice v Ljubljani." Ta priročnik bo dobrodošel našim znanstvenim delavcem, ker jim bo pokazal, kje so revije, ki jih potrebujejo. Koristen bo tudi knjižničar, kar bodo obujem v prihodnje bolj smotrno lahko pripravila svoja naročila.

Dva letnika Slovenske bibliografije, za leto 1956 in 1957, sta šla v tisk, nista pa izšla, ker tiskarna tako dele kaj radi odlažejo.

Mesečno bibliografije smo objavljali v reviji "Knjiga".

Vsake tromeščje smo izdajali špirografirane "Objave MUK", ki prinašajo tuje literature, došle v Mar. in univerzitetno knjižnico.

Širše javnost smo obveščali o najvažnejših tujih novostih v "Naših razgledih".

Razstave.

Od 7. do 20. februarja smo v proslavo Frešernovega dne priredili razstavo "Razsvetljenstvo na Slovenskem". Obiskale jo je 2638 oseb. V naši razstavnici dverani je bila od 26. maja do 9. junija razstava Društva jamarjev Slovenije, a od 17. do 27. decembra razstava škoško-slovaške knjige, ki jo je priredila Državna založba Slovenije.

Poslovnik.

Kakor določa 32. člen pravil Narodne in univerzitetne knjižnice, je bil izdelan poslovnik za notranje delo v knjižnici s pordobnim opisom organizacije in delovnih mest. Potrdil ga je upravni odbor na seji dne 13. septembra 1960. Poslovnik je bil prediskutiran s vodji posameznih organizacijskih enot, posebej še na sejah strokovnega sveta. S njim bo mogoče natančneje predstavljati letne načrte

in glede na novi plačilni sistem presojati delovni učinek.

Sodelovanje s drugimi ustanovami.

Sodelovali smo s knjižnicami Univerze, zlasti glede koordinacije dela, s Svetom za kulturo in prosveto pri organizacijskih vprašanjih, s Slovensko akademijo znanosti in umetnosti pri bibliografskem delu, s muzejem RCH (bibliografija), Leksikografskim zavodom v Zagrebu (s bibliografskim delom) in Bibliografskim inštitutom v Beogradu (s popisom tujih knjig in periodik). - S študijskimi knjižnicami Slovenije in s republiškim centralnimi knjižnicami smo bili v stikih zaradi dolžnostnih izvedov, zaradi posojanja in izposojanja znanstvenih del. Zaradi izposoje in zamenjave smo imeli stike tudi s mnogimi drugimi domačimi in tujimi knjižnicami.

Iz prizadevanja za koordinacijo pri naročilu tujih revij smo izdali še omenjeni "Seznam tujih revij". Pri naročanju knjig smo skušali doseči koordinacijo v knjižnicah univerze in fakultet. Rektorat je te knjižnice povečal, naj sporočajo Narodni in univerzitetni knjižnici naslove tujih knjig, ki jih nameravajo naročiti; če bi se pokasalo, da je katera še drugje (v kaki drugi univerzni knjižnici, bi Narodna in univerzitetna knjižnica za to opozorila naročajočo knjižnico. Vendar je samo kakih 20 univerzskih knjižnic sporočale svoja naročila in še izmed teh nekatere samo delno.

Bibliotekarski tečaj.

S finančno podporo Sveta za kulturo in prosveto je Narodna in univerzitetna knjižnica priredila bibliotekarski tečaj, ki je trajal od 7. do 26. novembra (58 ur). Tečaj je bil namenjen strokovni izpopolnitvi bibliotekarjev in knjižničarjev, pa tudi pripravi za strokovne izpite. Redno je obiskovale tečaj 38 slušateljev (38 iz Ljubljane, 8 iz drugih krajev), med njimi 18 s visokošolsko izobrazbo. Predpisane kolokvije je opravilo 24 slušateljev.

Izpolnitev delovnega načrta za 1960.

Delovni načrt, postavljen za leto 1960, je bil ponekod le deloma izpolnjen, drugod spet presežen. Prava presoja n.pr. v procentih ni mogoča, ker se posamezni oddelki celotna zbirke premale upoštevali vrste dela, ki se si ga postavili v načrt. Tudi je bil lanski načrt prvič podrobneje izdelan, a brez pravih izkušenj in strnjega zbirila. Tudi so nastopile med letom večje motnje (bolezni), ki so ovirale načrtno delo. Ker je bil izdelan poslovnik za interno delo, bo v prihodnje

Strekovni svet.

je imel 9 sej. Obravnaval je vprašanje izboljšav dela v stvarnem katalogu in v bibliografskem odseku, pripravil statistične obrazce za poročilo oddelkov, odsekov in zbirk, proučil in sprejel načrt dela oddelkov, odsekov in zbirk, sprejel poslovnik Narodne in univerzitetne knjižnice, obravnaval pravila centralnega kataloga IRS in sodeloval pri obravnavanju drugih internih strekovnih in personalnih problemov knjižnice.

Upravni odbor Narodne in univerzitetne knjižnice.

Upravni odbor se sestavljali naslednji člani: 1. prof. dr. Gorazd Kušej, predsednik.- 2. prof. dr. Svetozar Ilešič.- 3. svetnik Stane Melihar.- 4. prof. dr. ing. Roman Poniš.- 5. prof. ing. Friderik Gerl.- 6. referent Meta Slajpah.- 7. prof. ing. Filip Kumbatovič.- 8. višji znanstveni sodelavec Janez Logar.- 9. bibliotekar Ivan Fintarič.- 10. referent Breda Guzelj.- 11. znanstv. svetnik dr. Mirko Rupel.- Tajniške posle je opravljal tajnik Dragan Raič.

Upravni odbor je imel v letu 1960 4 seje. Na njih so se obravnavale te zadeve: letno poročilo ravnatelja o delu Narodne in univerzitetne knjižnice v letu 1959, načrt dela Narodne in univ. knjižnice za l. 1960, vprašanje dražjih nakupov, vprašanje preureditve prostora Nar. in univerzitetne knjižnice ob preselitvi oddelkov filozofske fakultete, personalne zadeve, finančni načrt za leto 1960, poslovnik Narodne in univ. knjižnice, vprašanje centralnega kataloga znanstvene literature IRS, kakor tudi druga manj pomembne probleme o delu Narodne in univerzitetne knjižnice.

Ker je konec leta potekla upravnemu odboru dveletna poslovna doba, so bili imenovani ali involjani novi člani, in sicer: prof. dr. Gorazd Kušej, prof. dr. Svetozar Ilešič, znanstv. sodelavec Dušan Pirjevec (imenovani od univerzitetnega sveta); prof. dr. ing. Roman Poniš (zastopnik univ. sveta); svetnik Stane Melihar (zastopnik sveta za znanost); ravnatelj prirodoslovnega muzeja dr. Anton Polence (zastopnik sveta za kulturo in presveto); višji znanstveni sodelavec Alfonz Cspan, bibliotekar Branko Beršič, referent Breda Guzelj (zastopniki delovnega kolektiva Nar. in univerzitetne knjižnice); znanstv. svetnik dr. Mirko Rupel (ravnatelj Narodne in univerzitetne knjižnice).

Ker svet udeležencev akademij sam še ni imenovan, tudi ni mogel imenovati svojega naslednika za upravni odbor Narodne in univ. knjižnice.

Novi upravni odbor se bo sestel in konstituiral na prvi seji po novem letu.

Na koncu splošnega dela tega poročila je ravnatelj prijetna dolžnost, da se iskreno zahvali vsem, ki so pripomogli, da je Narodna in univerzitetna knjižnica tudi v letu 1960 lepo napredovala. Zlasti gre zahvala univerzitetnemu svetu, univerzitetni upravi in rektoratu, ki so skraj pokazali velike razumevanje za potrebe naše knjižnice. Prav tako sta svet za kulturo in prosveto ter svet za znanost pomagala knjižnici v njenih prizadevanjih. Za vsestransko pomoč se zahvaljujem tudi vsem članom upravnega odbora. Nazadnje gre priznanje in hvala vsem tistim uslužbencem in delavcem Narodne in univerzitetne knjižnice, ki se s svojim delom prispevajo k njenemu napredku.

POROČILO PO ORGANIZACIJSKIH ENOTAH

TajništvoFinančno stanje

Od odobrenih kreditov za leto 1960 smo porabili do 31.12.1960:

	odobreno	porabljeno	ostane
<u>Osební krediti</u>	30,254.775	30,208.308	46.467
<u>Materiální krediti</u>			
1. Režijski stroški	3,970.000	3,939.876	30.124
2. Fotni stroški	80.000	80.000	-
3. Inventar	1,340.000	1,319.334	20.666
4. Vdrževanje poslopja	850.000	836.928	13.072
	6,240.000	6,176.138	63.862

Funkcionalni krediti

1. Nabava knjig	12,500.000	12,471.660	28.340
2. Knjigovestnica	650.000	641.889	8.111
3. Fotolaboratorij	300.000	300.000	-
4. Pripr. za bibliogr.	100.000	100.000	-
5. Kartotečni listki	90.000	90.000	-
6. Sprejemi	20.000	19.901	99
7. Restavratorske delav.	130.000	130.000	-
	13,790.000	13,753.450	36.550

Skupaj	50,284.775	50,137.896	146.879
--------	------------	------------	---------

odobreno porabljeno ostane

Rekapitulacija

Osební krediti	30.254.375	30.208.308	46.467
Materijski krediti	6.240.000	6.176.138	63.862
Funkcionalni izdatki	13790.000	13.753.450	36.550

	50.284.775	50.137.896	146.879
--	------------	------------	---------

Stavje osebja

Med letom 1960 so odšli iz Narodne in univerzitetne knjižnice naslednji uslužbenci:

Bernarda Vohar, knjižničar
Sara Vozlejš, knjigovodska delavka
Danijela Markovič, snafilka

Med letom 1960 so prišli v Narodno in univerzitetno knjižnico naslednji uslužbenci:

Melena Arrigler, knjižničar
Miroslava Kraljič, snafilka
Jože Berštnar, knjigovez

Dne 31.12.1960 je imela Narodna in univerzitetna knjižnica naslednje uslužbenec in celovec:

Znanstvena stroke:

1. dr. Dušan Kermavner, znanstveni svetnik
2. dr. Mirke Rupel, znanstveni svetnik (ravnatelj)
3. dr. Valter Bohinc, višji znanstveni sodelavec
4. Alfonz Gupan, višji znanstveni sodelavec
5. Pavle Kaban, višji znanstveni sodelavec
6. Janez Logar, višji znanstveni sodelavec
7. Ljilja Ude, višji znanstveni sodelavec

Bibliotekarska stroke

1. Stefaa Malevec, višji bibliotekar
2. Antea Rajt, bibliotekar
3. Branko Beršič, bibliotekar

4. Mihaela Jugovec, bibliotekar
5. Slavka Ickar, bibliotekar
6. Ana Matko, "
7. Stana Boharič, "
8. Stana Boravec, "
9. Ivan Pintarič, "
10. Justina Podpac, "
11. Jože Rijavec, "
12. Miloš Rybač, "
13. Maks Veselko, "
14. Radojka Vrančič, "
15. Helena Arzigler, knjižničar
16. Jože Bajec, "
17. Majda Bošič, "
18. Vanda Bolcikal, "
19. Revenka Gostiša, "
20. Marija Klenta, "
21. Mirosl Kurajica, "
22. Anka Posavec, "
23. Jakob Oblak, "
24. Majda Stojkovič, "
25. Bogdan Vajda, "
26. Marija Zidar, "
27. Jože Zudek, "
28. Ivo Bajec, knjižničarski manipulant
29. Anica Čepca, "
30. Vera Kralj, "
31. Zora Marincek, "
32. Marija Safec, "
33. Alenka Štular, "

Upravni uslužbenici

1. Dragan Raič, višji referent
2. Breda Gusolj, višji referent

Izvršilci uslužbenici

1. Joža Kalin, računovodja

Pisarniški uslužbenci

1. Jakob Dolanec, administrator
2. Slavka Dobravec, pisarniški referent
3. Jože Hafner, " "
4. Marinka Jerin, administrator
5. Anton Lavrih, pos.pisarniški referent
6. Marjan Klimer, pisarniški referent

Pomočni uslužbenci

1. Anton Gregorič, pomočni uslužbenec - telefonist
2. Brago Goršič, " " - kurir
3. Joshim Prezelj, " " - telefonist

Kvalificirani delavci

1. Viktor Kramar, fotograf
2. Rudolf Laspič, knjigovez
3. Gabrijel Škerl, "
4. Matija Vizanč, kurjač

Polkvalificirani delavci

1. Iven Repnik, skladiščnik
2. Cirila Rojko, knjigovodska delavka

Nekvalificirani delavci

1. Alojzija Buršič, snailka
2. Marija Babec-Glavč, garderobarka
3. Anica Krman, snailka
4. Marjeta Lussar, snailka
5. Helena Kalamur, garderobarka
6. Slavica Rušič, snailka
7. Mihaela Supan, snailka

Honozarno osebje

1. Indvik Zepič, vodja glasb. oddelka
2. Jelka Prizdič, referent v nabavnem oddelku
3. Jože Borštnar, knjigovez

Skupno je bilo 31.12.1960 v Narodni in univerzitetni knjižnici 68 uslužbencev in delavcev. Od tega sta bila 2 znanstvena svetnika, 5 višjih znanstvenih sodelavcev, 1 višji bibliotekar, 13 bibliotekarjev, 13 knjižničarjev, 6 knjižničarskih manipulacij, 2 upravna uslužbenca, 1 izvršilni uslužbenec, 6 pisarniških uslužbencev, 3 pomožni uslužbeni, 13 delavcev in 3 honorarni uslužbeni.

Upravna pisarna

Vložni zapisnik izkazuje v letu 1960 skupaj 722 zaporednih števil in 1249 spisov. Pisarnskih pošilk je bilo odpravljenih 2603. Postavljenih je bilo 1.418 dopisov. Za poštnino je bilo porabljenih 236.000 dinarjev. Od januarja do septembra 1960 je bilo za obisk Narodne in univerzitetne knjižnice izdanih 820 izkaznic, od oktobra do decembra pa 2.833 izkaznic. Od skupno 3.653 izdanih izkaznic odpade na

Študente fakultete za naravoslovje in tehnologijo	768 . . .	21,5	%
" filozofske fakultete	718 . . .	19	%
" pravne "	200 . . .	5,5	%
" ekonomske "	108 . . .	2,8	%
" fakultete za arhitekturo, gradb. in geodezijo	248 . . .	6,8	%
" fakultete za strojništvo	311 . . .	8,6	%
" " za elektrotehniko	365 . . .	10	%
" fakultete za agronomijo, gozd. in veterinarstvo	176 . . .	4,8	%
" za splošno medicino	313 . . .	8,7	%
ostali obiskovalci	446 . . .	12,3	%

Ekonomat

V letu 1960 je bilo izvršenih 516 nabav in 118 storitev. Za redno vzdrževanje je bilo sklenjenih trije pogodbi.

Iz sredstev za nadomestitev inventarja smo kupili 8 kartotečnih omaric, pisalni stroj, rezalni stroj za knjigoveznico, 52 stolov, pisalno mizo, 2 delovni mizi za restavratorske delavnice nove električne avtomate, obnovili strolovedno napravo in nadomestili nekaj manjših naprav.

Za pisarniške potrebščine smo porabili 236.177 dinarjev.

Iz sredstev za investicije smo obnovili 4 kotle v kurilnici centralne kurjave, nabavili smo telefonsko centralo in 27 jeklenih polic za skladišča.

V letu 1961 bomo iz sredstev investicijskega vzdrževanja morali najprej izvršiti pleskanje zunanjih oken, nadomestiti lift v kurilnici, pričeti s zamenjavo radiatorjev in nadaljevati s montažo jeklenih polic v skladiščih. V ta namen bi potrebovali vsaj 3 milijonov sredstev. Posebno najprej je pleskanje oken, kar nastopa že škoda in se uničujejo okenski okvirji.

Nabavni odsek

1. V letu 1960 smo priskrbeli za našo knjižnico:

- a) z nakupi 2.567 knjig in 278 enot periodike;
- b) z semenom 1.543 knjig in 312 enot periodike;
- c) s dolžnostnimi izvodi 12.993 knjig in 1.994 enot periodik;
- d) s darovi 1.606 knjig in 97 enot periodik.

Skupaj je torej naša knjižnica dobila 18.709 knjig, 2.681 enot periodik in 8.693 kosov drugega biblioteknega materiala.

2. Centralnim knjižnicam v drugih republikah smo poslali dolžnostne izvode iz Slovenije in sicer 5.795 knjig, 11.840 kosov periodičnega tiska in 1.885 kosov drugega tiska.

3. Zamenjavali smo z 29 državnimi in s 172 semenjevalci.

4. Za fond semen smo nakupili in semenjali 299 knjig in 618 periodik (letnikov in posebnih števil).

5. V medbibliotečni izposoji smo posodili bibliotekam 132 kosov in si izposodili 203 kosov.

Katalogni oddelak

Akocija

V letu 1960 smo vpisali v inventarne knjige 18.229 zvezkov, od tega 12.798 izvodov obveznih, 2.416 nakupov, 1.238 semen, 1.457 darov in 320 knjig iz Federalnega zbirnega centra. Akoci-

nija je dolečila signature 13.956 knjiga osnovnega fonda, 1.439 arhivskih primerkov, 1.558 dvojnic, skupaj 16.953 zvezkov. V posebne sezname smo vpisali 1.046 društvenih in 203 ~~in 203~~ šolske spise. Začasno obdelanih in v akciski skladišče razvrščenih je bilo 1.957 enot drobnega tiska in 2.333 drugih publikacij.

Abecedni imenski katalog

Katalogizirali smo prvenstveno obvezne primerke in dela, nabavljena s nakupom in zamenjavo. Od še nepostavljene prejšnje kataloge (največ iz Federalnega zbirnega centra) smo upoštevali predvsem tiske, s katerimi smo popolnili nekatere še postavljene serije, periodike in druga dela v več zvezkih. Nadaljevali smo s pre-katalogiziranjem starega fonda (nad 500 zvezkov). Katalogiziranje dublet smo morali v tem letu opustiti.

Katalogizirane knjige osnovnega fonda	17.729
	zvezkov
Katalogizirani arhivski izvedi	1.699
	zvezkov

Odssek je pripravljel gradivo za sezname inozemskih novitet, namenjene Centralnemu katalogu Bibliografskega instituta PMRJ in za Objave Narodne in univerzitetne knjižnice, sestavljal sezname novosti za objavo v veliki čitalnici in v naših razgledih ter seznam periodičnega tiska.

Stvarni katalog

Za sistematski in geografski katalog je bilo klasificiranih 8.971 enot. Odssek je posebno skrbel za sprotnje poenaševanje geografski in ~~za~~ klasifikatorjev. Razporejenih in vloženih je bilo 21.227 kartotečnih listkov.

Centralni katalog

V centralni katalog novejših inozemskih knjig, za katerega dobivamo gradivo iz Bibliografskega instituta PMRJ v Beogradu, je bilo v tem letu vloženih 85.242 kartotečnih listkov. Ob koncu leta je vseboval ta katalog skupno 267.596 alfabeticiranih in vloženih listkov. Ker je urejevanje kataloga dospelo s tem do črke H, je postal še dokaj uporaben za dajanje informacij in je mogel v več primerih postreči intereso s pozitivnimi podatki.

Časopišni odsek

Vpis in rasporeditev tekočega gradiva sta bila opravljena brez zastoja. Vse gradivo, ki je bilo v teku leta prejeto, je bilo evidentirano in odloženo na svoje mesto.

Obdelano (postavljeno, kompletirano, inventarizirano in katalogizirano) je bilo sledeče gradivo:

871 enot inozemskih revij,
1315 enot slovenskega periodičnega tiska,
1379 jugoslovenskih revij,
301 enot časnikov.

V agornje skladišče je bilo odpravljenih nekaj zavojev nepotrebnih časnikov in drugega gradiva. V blagajni shranjena periferika in razni drugi tiskari so bili pregledani, urejeni in večinoma postavljeni.

Stara slovenska periodika (odložena in nepopolna) je razen redkih izjem vsa urejena - postavljena ali oddana v kompletacijo.

Katalogizacija (izsenki in stvarni katalog) postavljenih in kompletiranih časnikov je na tekočem.

Za vesavo je bilo oddanih 542 kosov, v prevežavi 86 kosov, porabljenih je bilo 1526 map.

Število obiskovalcev časopišne čitalnice je snžalo v letu 1960 skupaj 13.222 (v letu 1959 skupaj 13.468). V čitalnici je bilo izposojenih 8.316 kosov, na dom pa 415.

Pregled periodičnega tiska za leto 1960 (po številu naslovov).

Država	C	R	Z	D	Skupaj
--------	---	---	---	---	--------

Jugoslavija:

Slovenija	315	-	-	-	315
Zahajski Slovenci	-	7	2	12	21
Hrvatska	418	-	-	-	418
Orbija	665	-	-	-	665
Bozna in Hercegovina	112	-	-	-	112
Crna gora	23	-	-	-	23
Makedonija	84	-	-	-	84

1.638

Država	G	B	Z	D	Skupaj
Albanija	-	-	-	1	1
Anglija	-	32	4	15	51
Avstrija	-	17	4	1	22
Belgija	-	1	3	-	4
Bolgarija	-	-	16	1	17
ČSR	-	1	64	1	66
Danska	-	2	-	1	3
Egipt	-	-	1	-	1
Francija	-	41	15	3	59
Indija	-	1	1	3	5
Italija	-	41	6	3	50
Israel	-	-	2	-	2
Južna Afrika	-	-	1	-	1
Kanada	-	-	3	-	3
Kitajska	-	-	20	1	21
Kongo	-	-	-	1	1
Latinska Amerika	-	-	5	1	6
Madžarska	-	-	16	-	16
Nemčija (Vzhodna in Zahodna)-	-	84	17	5	106
Nizozemska	-	3	1	1	5
Norveška	-	-	3	-	3
Poljska	-	1	35	2	38
Portugalska	-	-	-	1	1
Romunija	-	-	2	1	3
Švedska	-	1	3	-	4
Švica	-	9	5	3	17
ZDA	-	37	20	10	67
ZSSR	-	-	58	2	60
Turčija	-	-	2	-	2
Unesco	-	-	-	23	23
OEK in druge medn. organ.	-	-	3	5	8
Skupaj inocen. tiska	-	271	310	85	666
Skupaj jugosl. tiska	1617	7	2	12	1638

Vseh periodik 1617 278 312 97

2.304

Bibliografski odsek

Redno delo: izdelava kartotečnih listkov za tekoče slovensko bibliografijo knjig in člankov (knjige 2008, članki 12.041, BK 12.987, kontrole 13.049, alfabetiizacije 25000, vlaganje 25090). Izdanih in prejetih je bilo 677 bibliografskih informacij. Sestavljene so bile tekoče mesečne bibliografije slovenskih knjižnih in časopisnih novosti za "Knjige" Cankarjeve založbe in za Zavod IRI za statistiko v Ljubljani. Izvršena je bila korektura Slovenskih bibliografij za leto 1956 in 1957.

Izredno delo:

- a) seznam znanstvenih del iz narodopisja, sociologije, jezikoslovja in literarne zgodovine v letu 1959
- b) seznam člankov o reformi univerzitetnega študija (za Univerzo)
- c) Marija Monopnicka v slovenski literaturi
- d) Ivan Oihrecht, prevodi v slovenščino za Češko akademijo znanosti v Pragi.

Velika čitalnica

Velika čitalnica je bila odprta za obiskovalce ob delavnikih od 7. do 21. ure, v poletnih mesecih pa od 7. do 14. ure. Ob sobotah je bila zaradi čiščenja od 14. ure dalje zaprta.

V letu 1960 je bilo v veliki čitalnici 54.133 obiskovalcev. Od teh je bilo 53.683 študentov (35.833 moških in 17.850 žensk). Ostalih pa je bilo 450 (409 moških in 41 žensk).

V čitalnico je bilo izdanih 44.810 zvezkov, poleg tega za interno službeno rabo 3.573 zvezkov, za profesorsko čitalnico 418 zvezkov. Na dom smo izposodili 4.842 zvezkov 2.205 oseb. Odposlali smo 273 reklamacij, in to 214 prvih in 59 drugih. Za poštnino smo prejeli 9.500 din.

V čitalnico smo prejeli za priročno knjižnico "C" 57 novih signatur in 391 kompletacij.

Redno delo v veliki čitalnici (informacije strankam, postrežba strank v čitalnici, profesorski čitalnici in izposoja na dom) je potekalo v redu.

Ker je bila v letu 1959 izvedena popolna revizija knjižne zaloge velike čitalnice, smo v letu 1960 opustili revizije. Redno pa se je opravljala tromesečna kontrola po omrah.

Po letnem načrtu za leto 1960 je bilo tudi predvideno premeščanje zastaralih učbenikov v skladišča in skladišnega fonda s galerije v skladišča; toda to se zaradi drugega dela in zaradi predvidene izselitve oddelkov filozofske fakultete v letošnjem letu ni izvedlo.

Revizija knjig, izposojenih na interne listke in v profsorsko čitalnico, se je redno izvajala vsake tri mesece.

Urejena je signaturna kartoteka čitalniške knjižne zaloge. Abecedno imenska kartoteka pa ni dokončno urejena, ker ni na razpolago pisalnega stroja.

Razstave novitet se se menjavale vsakih 14 dni ali na 3 tedne. Književna ose dali v popravilo 152 kosov.

V pritožbi knjige ni bilo nobenih posebnih pripomb ali pritožb.

Skladišča

Poleg rednega dela (izdajanje in vlaganje knjig za veliko čitalnico, profsorsko čitalnico in za stvarni katalog; nabiranje revij za zamenjavo, odvažanje novoniziranih knjig iz arhivskih primarkov v skladišča; urejanje knjižnega fonda; nadaljevanje zamenjave starih listkov s oznako "Č" s pravičnimi fantosi in s vse potrebno opremo; priprava in pomoč pri razstavah) so uslužbenci skladišč pomagali pri podiranju in nameščanju novih polic, pri razmeščanju matric, pri oddaji paketov in v knjižnici. Zaradi velikega dotoka knjig je najna dedelitev nadaljnjih prostorov za nameščanje novega fonda.

Rekopisna zbirka

Invantarna knjiga izkazuje 25 števil v skupaj 4.811 kosih, od tega je 16 števil darov v 76 kosih in 1 številka zamenjave v 1 kosu. Najvažnejše nove pridobitve predstavljajo: pisma Srečka Kosoveca prof. Fr. Pachnerju, Cankarjevi dopisi Francu Erjencu, Cankarjeva (prej last Miše Cankar in Rohmanovih) in korespondenca dr. J. Blebingerja; v fotografskih posnetkih pa nekateri Vočnikovi rokopisi in dopisi. Prirastek v zbirki redkih tiskov izkazuje 5 del, v priročni knjižnici pa 5 del v 6 zvezkih.

Katalogiziranih je bilo 7 snov v 2.670 kosih. Zapuščina Zofke Kvedrove, catalina Urbana Jarnika (prekatalogizacija), pisma Zofke Kvedrove Aškercu in Zbašniku, tožba Fr. Klemenčiča proti L. Kvedrovi ter spomini R. Codelli-Taufferer in C. Codelli-Pahnenfeld. Za dokončno obdelavo je bilo pripravljenih nad 9000 kosov korespondence dr. M. Murka in v grobem urejenih 3.000 kosov korespondence dr. J. Siebingerja.

Polg rednih tekoših opravkov sta bila izdelana poslovnik in čitalniški red zbirke. Po nalogu strokovnega sveta je bil izdelan načrt za funkcionalno preureditev delovnih prostorov knjižnice po isselitvi filozofske fakultete. V oddelku "T" 2. skladišča je bila urejena vsa naša zbirka inkunabul in postavljena po tekoših številkah in formatih. Hkrati je bila primarno zavarovana in izvršen je bil natančen popis o stopaji ohranjenosti vseh 327 svazkov in ugotovljeno je bilo, katera restavratorska dela bi bilo treba opraviti na njih.

V fototeki je bilo inventariziranih 41 številk s 2.736 posnetki, od tega je bilo izdelanih doma 2.774 posnetkov, iz tujine pa smo jih prejeli 12. Katalogizirano je bilo vse gradivo.

Za restavratorske delavnice sta bili izdelani 2 posebni delovni mizi s stekleno ploščo in vdolano razsvetljavo.

V fotografski delavnici je bilo izdelanih 4.719 posnetkov. Izdelanih je bilo 1.367 povečav. V zbirki tiskov HCB je bila revizija fonda končana.

Obisk v čitalnici se je nekoliko zmanjšal in je znašal 1297 oseb. Izposojenih je bilo 11.023 rokopisov.

V času od 7. do 20. februarja je bila organizirana razstava Razsvetljenstvo na Slovenskem, ki si jo je ogledalo 2.638 oseb. Pomagali smo pri ureditvi razstave češkoslovaške knjige in prispevali nekaj dragocenosti za razstavo naše knjige na češkoslovaškem.

Delovni prostori zbirke ne ustrezajo več potrebam. Novega gradiva ni več mogoče postavljati v šelenske omare. Ta problem se bo rešil šele po preselitvi oddelkov filozofske fakultete, ko bodo na zbirke na razpolago primernejši prostori.

Grafična in kartografska zbirka

Načrt zbirke, pripravljen za leto 1960, je bil dosežen in preokretno v vseh postavkah razen glede atlantov (zaradi manjšega dotoka) in glede albumov, ki smo njihove število ob sestavljanju plana pre ocenili. V vseh drugih postavkah je zbirka močno napredovala. Prav zaradi tega je pomanjkanje prostora za postavitev njenih posameznih zbirk v preteklem letu postale še bolj pereče, zlasti kar tudi oprema nikakor ne ustresa. Krpijo zlasti zemljevidi, ki so v prenatrpanih predalih, pa tudi grafik ni mogoče urediti tako kot se terjajo sodobna pravila.

Zbirka se napredovala kakor sledi:

- a) atlantov je bilo katalogiziranih 16 (80%) + 1 duplikat;
- b) zemljevidov je bilo katalogiziranih in uvrščenih v mape 340 (141,3%) + 14 arh.primerkov + 6 duplikatov;
- c) albumov in grafičnih map je bilo katalogiziranih in postavljenih 195 (78%) + 1 arh.primerok + 3 duplikati;
- d) grafičnih listov, ki jih v načrtu nimamo predvidenih, je bilo katalogiziranih in postavljenih 158 + 314 duplikatov;
- e) zbirka portretov se je povečala za 280 kosov (140%);
- f) zbirka razglednic se je povečala za 1265 kosov (253 %) + 74 arhivskih primerkov + 24 duplikatov;
- g) zbirka lepakov se je povečala za 939 kosov (117,4%) + 937 arhivskih primerkov + 1 duplikat;
- h) med ostalimi predmeti je zbirka pridobila 190 barvnih diapozitivov, ki so tudi urejeni in primerno shranjeni.

Inventarizirana oziroma katalogizirana zaloga zbirke se je torej v letu 1960 povečala za 3383 kosov + 1026 arhivskih in 349 dvojnih primerkov. Če prištejemo te številke lani prešteti celotni zalogi zbirke, vidimo, da obsega le-ta sedaj (31.12.1960)

44646 postavljenih kosov,
3079 arhivskih in
3480 dvojnih primerkov, skupaj torej
51.205 kosov

Med kosi, prejetimi iz nabavnega oddelka in bibliografije, ter obdelanimi kosi obstaja dohajanja razlika, kar smo prav v mesecu

decembru prejeli (z nakupom) 2 veliki, za zbirke zelo pomembni zbirki, namreč portrete, fotoranglednice in druge slike iz zapuščin dr. Izidorja Cankarja in Frana Erjavca, skupaj 1845 kosov, ki še niso evidentirani. Prav tako še ni evidentiran velik del razglednic, ki jih je zbirka v zadnjem času prejela kot obvezne primere.

Poleg omenjenih dveh zapuščin je bila leta 1960 za zbirke večna zlasti pridobitev 154 avstrijskih ^{general} razglednic 1:25 000, ki obsegajo skoraj vse slovensko ozemlje in jih je knjižnica kupila od univ. prof. ing. Krevata.

Obiskovalcev je imela zbirka v tem letu:

študentov:	m. 293,	ž. 185,	skupaj	478
drugih	" 189,	" 92	"	281
vseh:	m. 482,	ž. 277,	skupaj	759

Zemljevidov, atlantov in slik je bilo izposojenih v prostorih zbirke 507, na dom 296, skupaj 803 kosi.

Glasbena zbirka

Fond zbirke se je povečal za 1800 enot. Večji del teh enot so neobdelane muzikalije iz F20. Revisijska katalogizacija v inanskem in stvarnem katalogu je opravila v letu 1960 skupaj 3.737 pregledov in popravkov.

Specialni de katalog muzikalnih antikvitet šteje danes 2.255 starinskih glasbenih enot Narodno in univerzitetne knjižnice, ki so nastale v tisku ali rokopis pred l. 1850.

V letu 1960 je bilo v zbirki 832 obiskovalcev, ki so si izposodili 1.870 kosov.

Od nove došlih muzikalij je bilo inventariziranih 566 enot, katalogiziranih pa 409. Iz starega fonda je bilo inventariziranih 1.234 enot, katalogiziranih pa 460.

Francoška zbirka

Poleg rednega dela (izposojanje, dele s strankami, inventariziranje, katalogiziranje, postavljanje novitet) je zbirka nadaljevala s katalogizacije došle le zasilno urejenega starega fonda. Redno delo je bilo v celoti opravljeno (obdelava vsega v l. 1960 prejete materiala), od starega fonda pa je bilo obdelano 157 knjig. Zbirka je napredovala za 360 knjig in 36 enot periodike.

Zbirke je obiskale 5.682 oseb, izposojenih je bilo 8.636 zvezkov.

Knjigovaznica in restavratorska delavnica

Knjigovaznica je izdelala 2.922 vezav. Poleg tega je opravila še vrsto drugih storitev: raznih map 3914, škatel 25, kuvert 487, kaširanje 153 kesov, dvobarvnih plakatov 33, fantomov 125, rezanje kartotečnih listkov 80.238, luknjanje kartotečnih listkov 32.900, ter manjša knjigovazska in tiskarska dela.

Za restavratorsko delavnico smo nabavili še dve manipulativni mizi in če delavnica s preselitvijo v nove prostore mogla priti s rednim delom.

Fotografska delavnica

Izdelanih je bilo 4.719 posnetkov, od tega za Narodno in univerzitetno knjižnico 2.682 in 2.037 za zunanje naročnike. Nadalje je bilo izdelanih 1.367 povečav, od tega 365 za zunanje naročnike. Zunanja naročila odpadejo na: Slovenijo 362 posnetkov in 222 povečav, druge republike 280 posnetkov in 8 povečav, ZDA 679 posnetkov in 7 povečav, Italije 123 povečav, Anglije 29 posnetkov, Švice 21 posnetkov, Madžarske 14 posnetkov, Švedske 10 posnetkov, Nizozemske 7 posnetkov, Zah. Nemčije 2 posnetka in 2 povečavi, ČSSR 2 posnetka in 2 povečavi, Avstrije 1 posnetek in 1 povečavo.

S T A T I S T I K A

Obisk

	<u>študenti</u>	<u>granci</u>	<u>skupaj</u>
Velika čitalnica	53.683	450	54.133
Časopišna čitalnica	10.981	2.241	13.229
Rokopišna čitalnica	451	845	1.297
Francoska zbirka	2.296	2.786	5.082
Glasbena zbirka	493	339	832
Graf. in kartograf. zbirka	478	281	759
	68.382	6.943	75.325

Če prištejemo še 56 ekskurzij z 1.214 udeleženci, znaša obisk 76.539 oseb.

IZPOSODBE KNJIG IN DRUGI BIBLIOTČNI MATERIAL

	<u>tu</u>	<u>na dom</u>	<u>skupaj</u>
Velika čitalnica	48.801	4.842	53.643
Časopišna čitalnica	8.316	415	8.731
Rokopišna zbirka	17.416	-	17.416
Francoska zbirka	4.372	4.174	8.546
Glasbena zbirka	1.198	672	1.870
Graf. in kartografska zbirka	507	296	803
	80.610	10.399	91.009

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

ip 470484

1960